

ANKARA ÜNİVERSİTESİ VETERİNER FAKÜLTESİ
ANATOMİ ANABİLİM DALI

Evcil Memelilerde
Diseksiyon ve Eksenterasyon
2018

Dr. Caner Bakıcı

Diseksiyon

Kadavra üzerinde belirlenen anatomik yapıya ulaşmak amacıyla diğer doku, organ ya da anatomik yapıların uygun anatomik teknik ve uygun anatomik ekipman ile kesilip, ayrılarak istenen bölgenin görünebilir hale getirilmesi işlemidir.

- Latince : Dissecare: dis (kesmek)+secare (dilim,parça)
- İngilizce : Dissect (v) – Dissection (n)
- Viviseksiyon : Canlıda yapılan diseksiyon işlemi **(Etik Kurul Onayı)**
- **Otodiseksiyon**

Eksenterasyon

- Vücut boşlukları içindeki organları veya diğer anatomik yapıları, anatomik yer ve pozisyonlarına uygun olarak gösterip, sonrasında amaca uygun anatomik teknikle ve ekipmanla cerrahi olarak kesip dışarı çıkarma işlemidir.
- Latince : ex – entera – tion
- **Nekropsi**

Ders Hakkında

- **Dersin İçeriği** → Tüm vücut bölgelerinin anatomik açıdan diseksiyonu ve evcil memelilerde eksenterasyon. **1 Saat Teorik + 2 Saat Uygulama**
- **Dersin Amacı** → Diseksiyon ve eksenterasyon tekniklerini teorik ve pratik olarak öğretmek. Cerrahi, jinekolojik vb. operasyonlar için kullanılacak ekipman üzerinde el becerisi kazandırma.
- **Öğrenim Çıktıları** → Diseksiyon yeteneği kazanmış olmak. Anatomik alet ve edevat kullanım becerisi kazanmış olmak.
- **Değerlendirme** → Arasınava %40–Yarıyıl Sonu Sınavı %60
- **Derste Yararlanılabilecek Kaynaklar:**

Sack, W.O. (2001) Guide to the Dissection of the Horse

Evans, H.E., DeLahunta, A. (2009) Guide to the Dissection of the Dog

Walker, W.F., Homberger, D.G. Anatomy and Dissection of Fetal Pig

Temel Diseksiyon Malzemeleri

- Önlük, Eldiven, Maske, Gözlük
- Bistüri
- Penset
- Makas
- Temel Alet Kutusu
- Testere
- Çekiç, Keski
- Kostatom

Temel Diseksiyon Giysileri ve Tıbbi Aksesuarları

- **Önlük** : Yıkanabilir, tercihen leke tutmayan, beyaz veya istediğini renkte klinik kıyafet olabilir.
- **Eldiven** : Tercihen nitril yoksa lateks malzemedен değişik kalınlık ve boyutlarda yapılmış. Steril – Nonsteril / Pudralı – Pudrasız
- **Maske** : Tek kullanımlık
- **Gözlük** : Laboratuvar tipi, plastik, yıkanabilir, yan korumalı
- **Tulum ve çizme kullanılması önerilir**

Diseksiyon Alet ve Ekipmanları

- Bistüri : Keskin diseksiyon bıçağıdır.
Kullanılacak olan → Bistüri sapı + Bistüri ucu
- Bistüri sapı; Paslanmaz çelikten yapılmıştır. Diseksiyon için 3 veya 4 numara olanlar tercih edilir.
- Bistüri ucu; Tek kullanımlık, bir kenarı keskin bıçaklardır. Şekli ve numarası kullanım alanına göre değişir.
- **Çok dikkatli kullanılması gerekir.**
- **Yetkili personel gözetiminde** takılıp çıkartılması ve atılması zorunludur.

Diseksiyon Alet ve Ekipmanları

- Penset : Dokuları tutmaya yarayan, çeşitli boylarda, uç kısmı kullanılacağı bölgeye göre düz veya **dişli olabilen paslanmaz çelikten**, basit diseksiyon malzemesidir.

Diseksiyon Alet ve Ekipmanları

- Tıbbi Makas: Dokuları bir hat halinde kesmeye yarayan alettir.
- Küt ağızlı, sivri ağızlı, **küt-sivri ağızlı**.
- Eğik veya **düz uçlu**.
- **Paslanmaz çelikten**.

Diseksiyon Alet ve Ekipmanları

- Hem Klinik Beceri Eğitime yönelik hem de Diseksiyon ve Eksenterasyon dersine yönelik

Diseksiyon Alet ve Ekipmanları

- Anatomik kullanım için medikal testere, osilasyon testeresi ve elektrikli testere.
- Kemik ve benzeri sert dokuları kesmek için kullanılır.
- Ağzı özel olarak imal edilmiştir.

Diseksiyon Alet ve Ekipmanları

- Keski (Osteotom) ve Çekiç
- Kemik vb. dokular için kullanılır.
- Özellikle cranium veya calvarium açılmasında kullanılacaktır.

Diseksiyon Alet ve Ekipmanları

- Costatom (kostatom)
- Kaburgaların kesilmesi, ayrılması için kullanılır.
- Eğik uçlu, düz uçlu.

Diseksiyon Alet ve Ekipmanları

- Öğrenciler için temel **diseksiyon aletleri kutusu**
- Diseksiyon sonrası dezenfekte edilen temel aletleri muhafaza etmek için kullanılır.
- Tercihen paslanmaz **metal** veya plastikten imal edilmiş olmalıdır.
- Çok büyük olmamalı, kolay taşınabilir olmalıdır.
- **Makas, bistüri sapı ve penset sığmalıdır.**
- Sıkı kapaklı ve **yıkanabilir** olmalıdır.

Genel Uygulama Konularına Bakış

- Baş bölgesi diseksiyonu → Göz kasları ve beyin
- Boyun bölgesi diseksiyonu → A. carotis communis, n. vagus, v. jugularis, trachea, esophagus, boyun kasları
- Sırt bölgesi diseksiyonu → Pars cucularis, kaslar
- Göğüs bölgesi diseksiyonu → Kalp, akciğer, bölgesel damar ve sinirler, kaslar.
- Ön bacak diseksiyonu → Plexus brachialis, bölgesel damarlar, kaslar.
- Arka bacak diseksiyonu → Plexus lumbosacralis, bölgesel damarlar, kaslar.
- Exenterasyon → Değişik hayvan türleri.

Genel Uygulama Konularına Bakış

- 1. Hafta Giriş, Diseksiyon Nedir?
- 2. Hafta Laboratuvar Güvenliđi
- 3. Hafta Doku Tipleri Nelerdir?
- 4. Hafta Eklemlerin Diseksiyonu
- 5. Hafta Kalp ve İlişkili Yapıların Diseksiyonu
- 6. Hafta Rat Eksenterasyonu
- 7. Hafta Calvarium Açılması – Kafatası Diseksiyonu
- 8. Hafta Beyin ve İlişkili Yapıların Diseksiyonu
- 9. Hafta Tavşan Eksenterasyonu
- 10. Hafta Plexus Brachialis Diseksiyonu
- 11. Hafta Plexus Sacralis Diseksiyonu
- 12. Hafta Regio Orbitalis Diseksiyonu
- 13. Hafta Koyun Eksenterasyonu
- 14. Hafta Equidae Eksenterasyonu
- 15. Hafta Suidae Eksenterasyonu

Diseksiyon Dersi Öğrencilerinin Edinmesi Gereken Temel Malzemeler

- Uygulama derslerinde kullanmak üzere;
- Önlük, klinik kıyafet veya tulum'dan istediğiniz birisi.
- Laboratuvar gözlüğü
- Bistüri sapı (okul numarasının son iki hanesi 80'den büyük olanlar 4 numara, küçük olanlar 3 numara alabilir).
- Dişli penset
- Küt – sivri uçlu makas
- Tercihen metal veya plastik, sıkı kapaklı bir malzeme kutusu
- İsteğe bağlı olarak çizme, saçlar kokmasın diye bandana.

ANKARA ÜNİVERSİTESİ VETERİNER FAKÜLTESİ
ANATOMİ ANABİLİM DALI

SABRINIZ İÇİN
TEŞEKKÜRLER...